

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio XX. Manutentio in locis intra diœcesim positis datur Episcopo,
quando concurrunt actus possessorii, etse ejus assistentia turbida
reddatur. Confessiones Episcopi non præjudicant Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

DECISIO XX.

Manuentio in locis intra dicecesim positis datur Episcopo, quando concurrunt actus possessorii, et si ejus juris assistentia turbida reddatur. Confessiones Episcopi non præjudicant Ecclesie.

R.P.D. DUNOZETTO.

Nullius seu Aprutina Jurisdictionis. par. 8. 117. Decis. recent.

Veneris 8. Aprilis 1639.

SUMMARIUM.

- 1 Episcopus habet intentionem fundatam super jurisdictione locorum existentium intra fines sue dicecesis.
- 2 Manuentio datur Episcopo pro Jurisdictione locorum sue dicecesis ob juris assistentiam quam habet.
- 3 Quod fortius procedit. si cum juris assistentia concurrat actuale exercitium.
- 4 Manuentio non debetur Episcopo pro jurisdictione suorum locorum, quando à colligante redditur turbida ejus assistentia.
- 5 Fallit quando cum assistentia concurrunt actus possessionis.
- 6 Possessio Abbatis exercendi jurisdictionem contra Episcopum non relevat nisi probata immemorabili, & per sententiam in iudicatum transacta canonizata. §. num. 7.
- 8 Concilii dispositio non potest per aequi-pollens adimpleri.
- 9 Episcopi Confessiones non præjudicant Ecclesie, & multo magis emanata ab uno, eodemque Episcopo, & cum omnes non sint ab eo subscriptæ.
- 10 Immemorabili per sententiam in iudicatum transactam canonizata, requisita à Concilio sess. 24. cap. 20. de reformat.
- 11 Non dicitur probata stante declaratione Sac.

Sac. Congregat. Concilii, quæ ceteri habeat vim sententiæ nunquam transivit in iudicatum.

Amplia quando declaratio ex vi clausule in illa adjectæ res solvitur in simplex monitorium.

12. Poth. de manent. observ. 45. n. 30. declaratur.

Postquam tribus decisionibus prima sub die 17. Junii 1626. coram v. mem. d. boldo, altera sub die 14. Maji 1632. & tertia sub die 14. Maji 1636. coram mem. d. dubitavi sub die 18. Martii 1637. an D. Episc. Aprutino dandum esset mandatum ad favorem ejusdem Episcopi tunc informantis affirmativè responderunt, sed tunc deinde proposita causa super iisdem informantem etiam D. Abbate B. Marezzano qui dd. loca sibi esse subiecta præterit, majori cum distinctione causa, quoad causas matrimoniales, & criminales, licentiam concionandi, approbatione Confessoriorum, litteras dimissoriales, & similia in decis. heterunt; quoad rō ad causas civiles, mandarunt particulariter videri.

Nam quoad partem resolutionis attinet, res visa fuit carere difficultate, quæ cum loca, de quibus agitur, sint intra dioccesim Aprutinam, ut liquet ex juribus, ac testibus D. Episcopi ponderatis in prædd. decisionibus, quæ juxta Rotæ stylum in hac disputatione supponi debent, & in contro versiam deduci non valent, nec Episcopus habet intentionem fundatam in quasi possessione exercendi hujusmodi jurisdictionem in dd. locis intra fines suæ diocesis existentibus ex dispositione ¹ ne dum juris communis. cap. omnes Basiliæ. 16. q. 7. cap. congruente. de offic. stud. m. d. inar. Sed etiam Concilii Trident. sess. 24. cap. 2. de reformat. in §. ad hæc ob quam ² juris assistentiam eidem Episcopo in jurisdictionalibus debetur manutentio. Seraph. decis. 1449. num. 1. ubi dicitur, quod Rota hanc opinionem semper amplexa fuit. ³ decis. 273. num. 1. & decis. 382. num. 1. decis. 493. numer. 2. & decis. 501. num. 1. part. 2. r. cont. Add. ad decis. Greg. XV. 312. num. 4. & ad decis. Buratt. 16. litt. A. idem Buratt. decis. 451. num. 2.

³ Eò magis, cum ultra d. juris assistentiam concurrat actuale exercitium ejusdem jurisdictionis, ut constat ex juribus, ac testibus ponderatis in aliis decisionibus, par. 2. recent.

⁴ Non obstat, quod assistentia juris, pro D. Episcopo ponderata reddatur turbida ex juribus ac testibus pro D. Abbate examinatis, quo casu juris assistentia non suffragatur pro manutentione Marezz. var. resol. lib. 1. cap. 11. num. 15. Seraph. decis. 1278. numer. 5. Greg. XV. decis. 312. num. 1. & ibi. Adden. ad Buratt. dict. decis. 219. Nam ultra quod suppositis prædictis decisionibus super situatione locorum, assisten-

De Juri saluione Ordinarii in Exemplos Erasmi à Chokier.

assistentia juris pro D. Episcopo remanet indubitata, obiectum procedere possit, ubi Episcopus niteretur sola juris assistentia, secus autem quando pro ut hic cum illa concurrunt etiam actus possessorii, quia tunc Episcopo possidenti datur manentio, etiam si juris assistentia sit turbida. *Rota dicta decis. 382. num. 5. par. 2. recent. Adlon. ad Greg. d. decis. 312. numer. 4. vers. limitatur inter alia. Seraph. d. decis. 1437. numer. 1.*

Non obstat quasi possessio D. Abbati exercendi hujusmodi jurisdictionem in eisdem locis. Quoniam ex dispositione sacri Concilii Trident. d. sess. 24. capit. 20. de reformat. §. ad hac talis possessio, non relevat, nisi probetur immemorabilis, eaque per tres conformes, vel per unam saltem in iudicatum transactam sit canonizata, aded ut interim Episcopus sit manutenendus, ut alias declaravit sacra Congregatio ejusdem Concilii, ejusque declarationem amplexa fuit *Rota in Theasina jurisdictionis da Anissa 26. Januarii 1615. coram Manzanendo confirmata in decis. 248. numer. 1. par. 2. recent. Et in Baren. jurisdictionis coram Reverendissimo Dom. meo Decano decis. 373. par. 2. Et decis. 491. numer. 11. p. 1. recent.*

Non obstant testes pro D. Abbate examinati, deponentes Abbates pro tempore hujusmodi jurisdictionem in dd. locis ab immemorabili exercuisse. Nam quidquid sit, an immemorabilis sit legitime probata nec ne, cum ex Concilio Tridentino copularive requiratur immemorabilis, quodque illa sit, ut supra canonizata, unum sine altero non suffragatur, nec per consequens D. Episcopo manentionem impedire valent.

Non obstat quod dicatur, assertam immemorabilem fuisse sufficienter justificatam ex nonnullis confessionibus Episcopi assertantis, dicta loca esse nullius diocesis; tum quia cum ex dispositione sac. Concilii pro canonizatione immemorabilis requirantur tres sententiae, vel una in iudicatum transacta, illa non potest per equipollens adimpleri, ut proposito similis dispositionis sacri Concilii firmat *Gonzal. ad reg. 8. gloss. 18. num. 80. Et seq. Rota decis. 199. num. 4. par. 2. divers. Et decis. 154. numer. 8. ubi quod assertiones Episcopi non sunt equipollentes par. 1. recent.* Tum etiam, quia confessiones Episcopi non praedjudicant Ecclesiae. *Seraph. decis. 417. num. 3. Rota d. decis. 382. num. 3. par. 2. recent. Et fuit dictum in Marsicana jurisdictionis impress. apud Moder. Perus. in tractan. da manut. dec. 64. num. 9. Et 12. Et decis. 327. num. 2. Et 4.*

Eoque minus, cum omnes dd. confessiones emanaverint ab uno, eodemque Episcopo, nempe Jacobo Silverio de Piccolominibus, neque omnes sint ab eo subscriptae, sed earum nonnullae ab ejus Vicario, qui multo minus potuit Ecclesiae praedjudicare.

M

Tum

Tum etiam quia dd.confessiones non concludunt immemorabilem d. Concilio requisitam, sed simpliciter enunciant loca controversa esse nullius Dignitatis, quod tamen non nocet, cum in potestate Episcopi non sit statum suae Episcopatus mutare.

10 Minus pro canonizatione d. immemorabilis visa fuit suffragari quatenus declaratio sacrae congregationis ejusdem Concilii usque de anno 1585. emanata in qua dicitur, quoad causas criminales & matrimoniales non esse molestas ferendas Abbati, tunc commendatario B. Mariae de Propezzano. Nam ob id quod dicta declaratio vim haberet sententiae, cum emanaverit in Consistorio Principis, quod ipsa sacra Congregatio representat, non constituit rem judicatum ab eodem Concilio, ut supra requisitam, nam sententiae latae in Consistorio Principis, in judicatum non transeunt, cum Princeps possit eas quandoque revocare; pro ut passim videmus in eadem sacra Congregatione usu receptum. *Bel. l. rescripta col. 2. C. de pred. imper. offer. Abb. conf. 209. num. 29.*

Idque facilius procedere visum fuit in praesenti casu, cum d. Declaratio habeat in ventre clausulam (& si quid fortasse adversus ea, qui proponuntur in isto deducere voluerit, sacrae Congregationi rescribet) quae operatur, ut Episcopo inde comparente, pro ut comparuit dicta declaratio resolvatur in simplex tantum, ut in simili dixit *Rota coram Gregorio XV. decis. 105. num. 8. coram Gregorio dec. 146. num. 6.*

12 Non obstat quod res judicata non requiratur, quando aliunde jus ordinarii inferioris est notorium. *Moder. Perus. d. tract. de manu. obser. 45. num. 30.* Nam ultra quod jus notorium d. Abbatis ex praedictis nequaquam probari visum fuit, opinio aliqua ratione non nititur, sed auctoritate dumtaxat nonnullarum Rota decisionum, quae loquuntur in casu, quo solum res judicata, non autem quando ultra illam, etiam immemorabilis, ex forma Concilii requiritur.

Et ita utraque &c.

[Faint handwritten notes in the left margin, possibly including 'E. T. ...']